SAM THO SUOI DAI. - 30 TEU 2211

NGÀY THỨ SÁU 1er AOUT 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAN-HUY-LÊ
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 6 - 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 , 20 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . 0 , 15 le cm.
Réclame dans le 1er page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . 1 $ 50 le cm
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ai là người nhiệt tâm công-ích ?

Hai tiếng « công ích » ở trong xã-hội ta ít lâu nay đã hỗ như nói mãi hóa nhàm, công ích thật chẳng thấy đâu mà công ích giả cứ xuất hiện mãi, thành ra cái tiếng khẩu đầu sáo-ngữ cũng như là những tiếng « văn-minh », tiếng « tự-do », tiếng « bình-đẳng », chỉ tổ thêm cho những tuồng sâu-mọt trong xã-hội vờ-vịu được một cái lợi-khí để giở cái thủ-đoạn ăn gian nói dối tự lợi tự tư ; ông thần công-ích của họ vờ-vĩnh phụng thờ cũng lại phù-hộ độ-trì cho họ chẳng kém chi ông thần bạc thần tiền, công giáng phúc cho họ được nào phẩm trên, nào hàm dưới, nào kim-khánh, nào mền-day, nào cái sĩ-diện được gần-gũi với ông nọ bà kia, nào cái danh-giá được chôm-chọe ở trong làng ngoài xóm, có anh tốt phúc nữa lại còn được có tiền đút túi, nhân dẫm đó mà giật bị, nhân xé mẩm mà mút tay, cũng xà-xẻo kiếm chác được đồng ra đồng vào, lên ngựa xuống xe, ăn sung mặc sướng, một vài chầu hát, năm mười bữa cơm, khôn khéo ra lại còn có dịp xoáy được hàng ngàn hàng trăm, xoáy đến khánh tận công-tí, ráo sạch quĩ hội, rung rinh cửa cao nhà rộng, hủ-hí vợ đẹp hầu non, mà mắt lưới pháp-luật có khi vẫn lọt được qua, lưỡi gươm miệng người có khi vẫn tránh được khỏi, đối với người xa khách lạ vẫn giữ được cái mặt nạ công-ích bền ngoài lòe-loẹt để che kín hẳn cái bản-tướng xấu-xa hèn-hạ lừa người gạt của, giả công-doanh tư. Ấy vì cái ông thần công-ích vừa mới chân ướt chân ráo sang tới xứ ta thì bị ngay một lũ người vô sỉ đó nó lợi-dụng được cái oai-lực của thần, làm cho một cái xã-hội đương thèm-thuồng khao-khát cầu khẩn thần, mong đợi thần, có nhiều kẻ phải thua lừa mắc lận, bóp chắt của mồ-hôi nước mắt, bòn mót của hương-hỏa ông cha mà đem cung-phụng cho mấy dứa tiêu bừa chơi liều, ăn tàn làm hại, có kẻ đến nỗi mất cửa mất nhà, ở tù ở rạc về cái tay hiểm-độc của quân bộ-hạ bất lương nó mượn tiếng thần mà tán-tỉnh, mà phỉnh-phờ, rủ người vào cạm, đến nỗi công ích trở thành công hại, mà hai tiếng « công ích » ở trong xã-hội mình ít lâu nay kẻ mộc-mạc hiền-lành nghe phải khiếp đảm, người thật có công-lâm công-đức nói phải giữ mồm. It lâu nay chỉ thấy có người phàn-nàn về hai tiếng « công ích » bàn đi nói lại, biện chiết hết lời, điều nên điều hư, điều thật điều giả về hai tiếng « công-ích » mà không mấy ai dám đề xướng công ích, hô-hào công ích như trước nữa.

Song, ta lại phải biết rằng : hai tiếng « công ích » bao giờ, ở đâu cũng vẫn là tốt đẹp, vẫn là quí báu ; cái oai-lực ông thần công ích ở xã-hội Âu Mỹ từ xưa đến nay đã làm cho biết bao nhiêu dân-tộc, bao nhiêu quốc-gia tránh được khỏi mà tới sướng, tránh được nguy mà tới yên, được mạnh, được giàu, được văn-minh càng ngày càng tấn-bộ như thế, thì ở xã-hội ta bây giờ há lại chẳng nhờ được cái sức thần-thông quảng-đại ấy mà hãn được tai, ngừa được hoạn, trừ được hại, hưng được lợi, gây được cái hạnh-phúc sinh-tồn hay sao ? Trong thiên-hạ cái gì có cái thật mà lại chẳng có cái giả đi kèm ; ta ghét cái đồ giả mà không dùng, không lẽ ta kiêng cả cái đồ thật mà cũng không dùng nốt ; khiếp bỏng không có lẽ triệt được lửa ; sợ nghẹn không có lẽ bỏ được cơm ; loài người ta mà sở-dĩ sinh tụ trưởng dưỡng được với nhau, chủ-tể được muôn vật, chống chọi được thiên hành là nhờ có cái lòng công-ích ăn ở với nhau, tương tư tương ích, tương bảo tương trợ nhau mà được thế ; gặp những cơn thủy hỏa đạo tặc, người cùng-nói cùng giống cứu từ nhất sinh như cái nạn nước lụt xảy ra ở miền đê vỡ ngày nay, nếu anh em trong nước không ai còn chút lòng công-ích, tình bể cứu trợ cho nhau lúc này thì hàng bao nhiêu vạn già trẻ lớn bé đương lênh-đênh, lận ngụp ở giữa chỗ sóng vùi cát lấp kia còn có biết trông cậy vào đâu mà mong có phần nào sinh-lý nữa !

Than ôi ! đương cái lúc chín mười phủ huyện, cửa nhà tan nát, nhân sức phiêu-lưu, chồng than với vợ, anh mếu với em, trẻ la cháo gào cơm, già cầu trời khấn bụt, người nào người nấy, thóc không có một hột, tiền không còn một đồng, mà nếu có được đồng tiền bát gạo của anh em trong nước kẻ nhiều người ít phân phát cho, thì thật là sẻ áo chia cơm, cái việc công ích của mình làm thấy cái ích rõ hiển-hiện trước mắt ngay mà hàng bao nhiêu người bao nhiêu nhà được trực-tiếp cùng chịu cái ích ấy. Lại thử nghĩ tới cái cảnh-tượng sau này, trong năm mười bữa nửa tháng dây, may ra đê đã hợp long xong, lúa đã tái giá được, mà bao nhiêu nước mắt mồ-hôi đã vét sạch ở trong nhà đồ cả ra ngoài đồng tự mấy tháng trước kia, bị quân chúa thủy cản phá cho một hồi, đã cuốn hết vào trong lân bạch-lạng mất ; nếu lúc ấy mà có người giúp đỡ cho được cơm tiền nhiều ít để lấy làm đồng giống đồng má, công ăn, công làm, lại không phải bỏng-bẽ dắt-díu nhau đi mà lại có được cái ngày trông cây trông quả, trực tiếp thì ích ngay cho cái đường sinh-kế của nhân dân mà gián-tiếp thì ích đến cả cái nền kinh-tế của toàn quốc, công ích là nhường nào !

Việc quyên giúp cho dân bị lụt lúc này quả là một việc công-ích thực ai cũng nên làm cho cần, nên làm cho gấp, chứ không còn có ngại gì là việc công-ích giả mà còn phải do-dự hồ-nghi.

Hỏi ông thần công-ích, ông có khôn có thiêng, trăm ngàn vạn mở lạy cùng ông, xin ông mau mau trở lại xứ này cho, ông ruỗng bỏ cái lũ bộ-hạ bất lương trước nó đã trót làm mất danh tiếng ông rồi mà ông dun-dủi cho có một lớp bộ-hạ trung-thành cần cần khác ra, cho xứ này được nhờ cái dư-phước của ông. Cái tiếng khóc của mười mấy muôn dân bị lụt xứ này chắc đã thấu tới tai ông rồi dấy !

T.

XE-Ô-TÔ VỚI CÁI NẠN ĐỘNG-ĐẤT Ở NHẬT-BẢN MỚI RỒI

Trong mấy năm trước đây xe ô-tô ở Nhật-bản tăng số rất nhiều. Nhưng đường-sá vẫn còn chật hẹp, chưa kịp mở-mang rộng-rãi thêm, nên thường xảy ra những tai-nạn gớm ghê. Nhất là trong buổi động đất mới rồi, cũng vì xe ô-tô mà cái nạn động đất lại càng gớm ghê lắm. M. Jaggar, tổng trưởng việc thiên-văn ở các đảo Hawai có nói : Trong khi động đất, đường phố chật hẹp, xe ô-tô lấp cả đường đi, nhân-dân muốn tránh nạn và ồng thụt chữa cháy, cũng bị nghẽn cả lại, không đi lại được. Mà dầu-xăng trong ô-tô, cùng ở các kho lại bốc lửa lên làm cho nhiều chỗ không đáng cháy lại cháy. Bác-sĩ Jaggar nói trong buổi động đất ấy, xe ô-tô làm hại hai thành Tokio và Yokohama chẳng kém gì chính cái nạn động đất.

MỘT ÔNG CỤ GIÀ 70 TUỔI MÀ CÒN NHẢY XUỐNG MỘT CÁI ĐIẾNG ĐỂ CỨU MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ

Một hôm một người đàn-bà tên là Rosalie Verdie ra gánh nước ở một cái điếng sâu mười thước, sẩy chân ngã xuống. May lúc bấy giờ có một ông cụ già 70 tuổi, trông thấy thế vội vàng nhảy xuống để cứu người ấy, về sau mãi mới vớt được lên. Hỏi ra thì tên cụ là Pierre Bézemaf, hiện trước cụ đã cứu được hai đứa bé con, và cụ đã được một cái bội-tinh cứu người.

HAI CON THÚ DỮ ĐÁNH NHAU TRONG MỘT RẠP XIẾC

Một rạp xiếc đang làm trò ở một chỗ hội chợ ở Orléans, tự nhiên một con sư-tử nhảy ngay vào chuồng con sơn-cẩu. Hai con liền đánh lộn nhau. Đến khi ông chủ đem cái roi sắt vào can hai con thú ra, thì con sơn cẩu đã bị nhiều vết thương nặng lắm.

MỘT SỰ LẠ TRONG NGHỀ SĂN BẮN

Có một người Thổ ở Nghĩa-lộ về tỉnh Yên-bái đi săn bắn đêm, kể chuyện rằng : Có thấy một con nai to béo, hai gạc dài nghêu ngao, anh ta chiến đèn lò xem đích thực mới vội vàng bắn một phát, tin ngay vào sống mũi ; những con nai chưa chết, nhảy bổ lên, chạy một thôi khá dài, rồi chết đứng trơ trơ ở giữa rừng ; lại lẹ một điều rằng chết đứng thế mà cổ vẫn cắt cao, mắt vẫn trông thẳng, anh ta đến tận nơi, lay e ẳng chuyển, rung chẳng đổ, nên chột dạ, cho là một sự kỳ quái, hoảng-hốt bỏ con thú đó mà về không.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 31 Juillet 1924

Tại cuộc hội-nghị Londres

Việc đặt cuộc trọng-tài do phái-bộ Pháp khởi nghị, liệt quốc ưng giao cho tiền-ban thứ nhất và tiền-ban thứ ba xét. Chẳng những khi nước Pháp bội ước sai lời mới đặt cuộc trọng-tài để phân-xử, sau này về việc nước Đức nộp sản vật, có xảy ra điều gì khó-khăn, cũng sẽ đặt cuộc trọng-tài để phân xử nữa.

Hội-đồng bồi-thường định rằng những khi xem-xét các điều can-hệ về việc thi-hành cái chương trình Dawes, nếu có cần phải họp ở Londres, thì hội-đồng cũng sẽ họp ở Londres.

Tại hai nghị-viện

Nguyên-lão nghị-viện bỏ phiếu ưng chuẩn một khoản giá hạn việc ân-xá đến ngày 1er janvier 1925 trở đi và ấn-định cái tuổi lệ phục quyền cho những người linh trước đây bị bắn mà không xét án.

Hạ nghị-viện ưng chuẩn việc lập lại cái độc-quyền về việc làm diêm.

Cuộc bay vòng thế-giới của Hoa-kỳ

Các phi-hành-gia Hoa-kỳ đã tới các đảo Orcades.

Nạn tàu bay

Một chiếc tàu bay rơi ở ngoại-châu-thành Paris. Người hoa-tiêu bị trọng thương. Người thợ máy và hai người dân bà đứng xem bị chết, và năm người đứng xem nữa bị trọng thương. Trong số ấy có người em người hoa-tiêu.

Hỏa-tai ở Lyon

Hai cái nhà chứa hàng bị cháy. Tổn hại độ hai triệu.

Cavite, ngày 30 Juillet 1924

Thủy-tai ở Ấn-độ

Madras — Các báo Ấn-độ đăng tin rằng nước ngập nửa châu Cochin, người vật, mùa màng tổn hại rất nhiều. Một cái trường học ở Cherutsury đổ, một viên giáo-sư và 64 người học-sinh chết. Hàng vạn con người không có nhà ở.

Lại nạn tàu bay

Los Angeles. — Một cái tàu bay bay thử rơi xuống đất. Người chế ra tàu ấy vợ, và con trai, và người hoa-tiêu bị hại. Ba người đứng xem bị thương.

Cuộc bay vòng thế giới của nước Argentine

Tin Rome. — Pedro Zanni tới Rome hồi 5 giờ 5) chiều ngày 28 juillet. Phi-hành-gia khởi hành ở Paris hồi 10 giờ 56 sáng hôm trước, tới Lyon hồi 1 giờ 45 chiều, sáng hôm sau hồi 10 giờ 55 bay đi Rome.

Việc Cách-mệnh ở Brésil

Tin Buenos Agres. — Sau khi quân giặc ở Sao-Paulo lui ra, thì hai bên đánh nhau dữ-dội. Quân cách mệnh có sức đánh lại, nhưng quân chính phủ có đem xe tank và bộ binh đến, nên quân cách mệnh phải lui. Người Hoa-kỳ ở Sao Paulo được bình yên.

Hy-lạp lại sắp có cách mệnh

Tin Londres. — Báo *Daily Express* có nói đảng bảo-hoàng kết liên với bọn ông Venizelos. Có lẽ nay mai lại có việc cách-mệnh. Mà vua Georges lại sẽ lên ngôi.

Việc tuyển cử thống-linh ở Hoa kỳ

Tin Indianapoli — M. John, về đảng độc lập nước, cho ông nguyên lão nghị-viên Lafollette tứng cử Thống-linh.

Người Hoa kỳ muốn cổ-động việc cấm rượu ở các nước

Tin New-York. — M. Jussy Foot Johnson xuống tàu đi Âu-châu ngày hôm nay. Ông nói ông định mấy năm nữa sẽ đi cổ-động cho Ái-cập và Ấn-độ cũng theo việc cấm rượu.

Cái phong-trào bài Mỹ ở nước Nhật càng ngày càng thấy sôi nổi

(Tin Tokyo ngày 6 Juin)

Hiện nay khắp trong nước Nhật, cái phong-trào bạo-động để tỏ tình bất phục về đạo luật hạn chế di dân của người Mỹ càng ngày càng thấy kịch liệt giả. Gần đây lại có hai người dân Nhật mổ bụng tự sát để khích động tấm lòng công phẫn của quốc-dân và tỏ tình bất phục về đạo luật ấy.

Trong nước nhiều nơi lại tụ họp để bàn các để chế Mỹ-hóa. Hiện nay nhiều cửa hàng ở Đông kinh ngoài cửa đề vấy dán yết-thị : « Ở đây không bán đồ hàng Mỹ ».

Các nhà y-sĩ ở Đông-kinh cũng không chịu chữa thuốc cho người Mỹ. Các nhà truyền giáo người Mỹ ở trong nước Nhật thường được thư tỏ ý đọa nạt luôn. Chính-phủ nước Nhật đang tìm cách để đối phó với cái phong-trào bạo-động ấy. Mười chín tờ báo ở Osaka và ở Tokyo đều đăng lên báo rằng đạo luật hạn chế di dân của chính-phủ Hoa-kỳ không những trái với lẽ công bằng, lòng nhân đạo, mà lại mất cả cái tinh thần thân-thiện hữu-ái của hai nước đối đời kiếp kiếp về sau này.

Nhiều báo lại đăng rằng :

Dầu rằng người Nhật vốn là một dân có tính nhẫn nại và biết lẽ khiêm nhường, song đối với những cách cư xử bất nhã, đối đãi lăng ngược, và tỏ ý miệt thị, thì người Nhật không khi nào chịu ép một bề, dân tâm mà thụ nhục được. Đại-biểu dư-luận của quốc dân, nhà báo cũng tỏ có cái nhiệm vụ tỏ bày ý-kiến chung của quốc-dân, dám mong chính-phủ càng quốc-dân nước Mỹ kíp sớm sửa đổi lại cái điều luật ấy một cách công-bằng hơn mới phải.

Tự do diễn đàn

Nghề gì cũng quí

Về phần tôi, tài hèn học ít, có dám đâu đua sánh với các nhà văn-sĩ trong buổi thời-đại cạnh-tranh này.

Bấy lâu bận về việc gõ đầu trẻ, không rảnh thì giờ đọc sách xem báo. Nay nhân dịp nghỉ hè, giây phút giải trí, gọi là có mấy lời thô-bỉ tỏ bày ra đây, hoạ may các độc-giả có chiếu cố nghe được chăng !

Giới sinh ra người, tất phải có công việc, có nghề làm, làm để nuôi miệng, chẳng khác chi như chim sinh ra tất phải bay đi tìm mồi, ong sinh ra tất phải bay đi hút nhị. Cả vạn vật loài gì cũng làm việc cả, có phải một loài người đâu !

Theo như ý-kiến tôi, thiết tưởng rằng nghề gì cũng qui, nghề gì cũng có giá-trị cả.

Giá-trị đó là bởi đâu ? Có phải tại người chuyên nghề không ? Mình làm nghề gì phải sao cho hết chức-trách, hết nghĩa-vụ, thế là nghề mình có giá-trị đó. Sách có câu rằng : « nhất nghệ tinh, nhất thân vinh », nghĩa là tinh được một nghề, thì được sung sướng suốt đời. Tục-ngữ Pháp có câu rằng : « il n'y a pas de sot métier au monde, il n'y a que de sottes gens », nghĩa là ở đời không có nghề chi dở, chỉ có người dở mà thôi.

Khắp các nước văn-minh, các nước bán-khai, cùng các nước giã-man, ở nước nào cũng có bốn nghề gốc là sĩ, nông, công, thương.

Sĩ là gì ? có phải là người đi học không ? Mình đã là người đi học, tất phải chăm chỉ học hành làm sao cho nên người thực có học vấn, thực có kiến thức, trước là gây nên được cái tư-cách hoàn toàn cho mình, sau là có thể đem những điều mình đã học được mà thi thố ra việc đời, giúp ích cho nhân quần xã-hội. Có như vậy mới đáng gọi là sĩ được.

Nông là gì ? Có phải là nghề làm ruộng không ? Ta là người làm ruộng ư ! Không nên trễ nải thì giờ, không nên bỏ hoang tấc đất. Sách có câu : nhất thốn thổ nhất thốn kim, nghĩa là một tấc đất là một tấc vàng ; lại tùy thời tiết, lựa đất gieo hột, phải biết qui-thiên-thời, phải biết nông-học, gặp lúc thiên-tai như là nạn lụt, sâu keo nên biết phương pháp ngăn phòng. Chăm sao cho mùa-màng đẹp tốt, hòa cốc phong đăng, nhiều thì đem bán các phương xa, ít thì bán trong nước nhà, đã được tiền tiêu, mà cái nghề gốc của nước mình là nghề nông này, sẽ có cơ thịnh-đạt. Thế thì ai bảo nghề nông ta không có giá-trị to ! không có danh vọng lớn.

Công là gì ? Có phải là người làm thợ không ? Ta là người làm thợ ư ! Phải tùy thời mà chế kiểu mẫu, như đời xưa, làm qui hồ bền chặt là đủ, chớ đời bây giờ, phải tìm kiểu mới mẫu lạ, mới lắm người dùng, nghĩa là ở đời ai cũng có lòng ưa mới thích lạ. Bất kỳ làm gì, cũng phải chăm chỉ, đừng hết ý từ vào đồ làm ra, sao cho người dùng ai cũng chịu là khéo, sao cho người mua không có lòng oán trách, nghề càng tinh, khách càng đông, chẳng những có danh tiếng trong nước nhà, mà ở các nước ngoài có lẽ cũng biết là một tay thợ khéo, phẩm giá cao biết chừng nào ! địa-vị lớn biết chừng nào !

Thương là gì ? Có phải là nghề đi buôn không ? Ta là người đi buôn ư ! Trước hết phải nên thực thà, hàng tốt nói tốt, hàng xấu nói xấu, biết các chiêu khách bán hàng. Sau lại phải năng đi du-quan các nơi lạ, thăm dò hàng hóa, thức nào hạ, thức nào cao, thức nào nhập cảng, thức nào xuất ngoại, lấy hàng là mang về xứ, chở hàng nhà bán khắp mọi phương, khách đông hàng chạy, tiền bạc đầy chan, làm giàu cho nhà mình, có ích cho đồng loại, thế chẳng sung sướng lắm ru, thế chẳng phong lưu lắm ru !

Nói tóm lại, sĩ, nông, công, thương, nghề gì cũng ích cho mình và cho xã-hội cả. Làm nghề gì mà hết chức trách, tài cũng đáng quý đáng trọng bằng nhau. Theo như tư-tưởng cũ thì trong tứ dân sĩ đứng đầu, sĩ chiếm địa vị lớn, chứ theo như tư-tưởng mới thì nghề gì cũng lớn cả, sĩ là nghề, nông công thương cũng là nghề cả. Cũng vì cái ngộ điểm thuở xưa đó, cho nên phần nhiều người mình đã nhiễm vào trong gân cốt được một cái tệ rất xấu, trừ ra những kẻ biết bổn phận làm người. Tệ ấy là gì ? Là cái tệ cá lớn ăn hiếp cá nhỏ, kẻ trên bắt nạt người dưới, hoặc có người lấy quyền mà áp chế, hoặc có kẻ lấy thế mà dọa nạt. Ý cho mình là ông này, ông nọ, quan nhỏ quan to, mà đem lòng hành hạ kẻ dưới, khinh mạng người hèn.

Ôi ! Những người có tư-tưởng ấp như thế, thiệt lắm to, thiệt đi sai đường lạc lối. Vả chăng người ở đời ai cũng mầu đỏ lóe đen, cũng xương cũng thịt con nhà Lạc-long. Há có cậy quyền thế mà ức hiếp được hay sao ! há có đem hư-danh mà dọa nạt được hay sao !

Cứ như lời tôi nói đó, ai có bệnh ấy nên tìm một bài thuốc rất hay mà chữa ngay đi. Nếu bệnh ấy còn lại, thì hại cho đồng loại biết chừng nào ! Hại cho xã-hội biết chừng nào. Cái hại về bệnh đó cũng chẳng khác gì như cái hại sâu keo ăn lúa của, mấy người làm ruộng vậy.

Nay chánh-phủ lập trường học, đặt thầy dạy, mở mang trí tuệ cho ta. Ước rằng : người mình học, càng ngày càng rằng, kiến thức càng ngày càng cao, thì cũng có một khi ai cũng đều hiểu rằng nghề gì cũng qui mà không đem lòng bỉ thử như xưa.

Phạm-tiện-Năng.

Dỗ Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Luyện tập quốc-văn

Bức thư cho bạn

Mai-huynh và Trọng-huynh,

Đang xem sách chợt thấy người linh-trạm đưa vào hai bức thư, thoạt nhìn nét chữ ngắt bì cũng nhận ngay được là thư của hai anh rồi. Trong lòng em cảm-động quá chừng, quả tìm đạp thành-thịch ; mà không những một lần này, bất cứ lần nào hễ liếp được thư của hai anh, lòng em cũng vui mừng khôn xiết kể.

Mở thư ra đọc, mấy lời vàng ngọc thực khiến cho lòng em phải thấm-thía .... Than ôi ! đường thế chông gai, bụi trần mờ mịt, em vẫn lo rằng trên đội không bạn tri-âm !... Ai ngờ ông Tạo chiều người, khiến nên anh em ta kẻ bắc người nam, nghìn trùng xa cách, thế mà tự-nhiên gặp gỡ, kể cũng là một cuộc thiên-tải kỳ-phùng vậy !

Em nhớ khi ba anh em ta còn cùng nhau thư-phòng chung bóng, dưới nguyệt sánh vai, khi giảng văn-chương, khi bàn thế-sự, lúc xem hoa nở, lúc chờ gió đông. Mà nay đã kẻ Tuyên quang, người Hà-nội, khuất mặt vắng lời, một chữ đồng tâm tuy khăng khít, song những khi dưới nguyệt bên hoa, đèn khuya, sách sớm, cái sầu « vắng bạn » cũng không phải là không to !

Hai anh ơi, đời người ta có khác chi một cái sa-mạc lớn, mà ngươi ta thì ngẫng như người khách bộ-hành. Dặm trường vắng-vẻ, mặt nước chân mây, trong những cuộc viễn-hành như thế mà một thân thui-thủi, không rủ bạn bè thì liệu chống sao được với gió tập mưa sa, rắn to thú giữ mà mong vượt qua được những bước gai-góc gian nan !

Anh em mình tuy chưa bước chân lên cái quãng đường trường đó, song cũng đã sắp sửa hành-lý, bầu nước nắm cơm rồi đây ! Rứa mà không sớm biết cùng nhau kết chặt mối thân-tình thì e rằng không thể nào bình-an mà đi cho tới đích được !

Ôi ! Cái chữ bạn bè quan hệ lắm thay ! Chẳng thế mà tiền-nhân lại đặt vào ngũ-thường. Thế mà em thường được hai anh kể cho nghe những câu chuyện về cái tình bè bạn ngày nay mà em phải rùng mình sởn gáy !... Từ thuở lọt lòng cha mẹ nào đã được đi đến đâu, nên sự đời cũng chưa được từng trải cho lắm. Vẫn tưởng rằng trong cái bức gấm thêu « bè bạn » rất quý kia có khi nào lại có những cái vết tì-ố xấu-xa dường ấy ! Kịp đến khi gặp gỡ hai anh, được hai anh sẵn lòng đem cái khóe mắt lịch-duyệt mà vạch mà chỉ cho em những cái vết hư thối xấu, những cái ẩn-nặc rất kín rất thâm thì em hình như kẻ đang ngủ mơ mà chợt tỉnh ; rồi mà tự nhiên đem lòng lo sợ nghi ngờ !.....

Em xin thú thực rằng thoạt tiên thì em đem bụng ngờ cả hai anh, nhưng ngày nay em mới biết cái ngờ ấy là cái ngờ lầm, cái ngờ đáng hối-hận mà em đang hết sức sửa-đổi đây.....

Các anh vẫn thường thở-than với em về cái nghĩa bạn bè. Nhưng mà thôi, các anh ơi, nước nhà đương gặp buổi bần khai hỗn-độn, đến ngay chữ trung-hiếu là hai chữ trọng nhất trong ngũ-luân mà còn bị đổ nát, phương chi là bạn bằng-hữu ! Em chỉ khuyên hai anh nên cẩn thận trong việc kết-giao, vì rằng mình đã chơi với ai, đã nhận ai là bạn thì người ấy phải là người xứng đáng mà mình phải ăn ở sao cho trọn nghĩa bạn-bè, chứ nếu không thì khi hối không kịp đấy.

Còn ra thì ai dở mặc ai, hai chữ cương-thường anh em ta phải nên cẩn-trọng, kẻo mà thành ra người có tội trong danh-giáo, bất hiếu với tiên-nhân. Vì sao ? Vì chúng ta tức là thiếu-niên của nước Việt-Nam, là hi-vọng của nước Việt-Nam, cái việc khôi-phục lấy nền đạo-đức cũ mà ông cha ta di-truyền lại, là cái nghĩa-vụ chung của chúng ta cố-kính góp được phần nào tức là hay phần ấy vậy. Hai anh nghĩ sao ?...

Chân-sơn.

SẮP CÓ

TRAI LÀNH GÁI TỐT

Tiểu-thuyết văn vần

Theo thể truyện Kim-Vân-Kiều

CỦA

ông cử ƯƠNG-BÁ-TRẠC soạn

Giá 0 $ 25

Cuộc thi thơ

Của Néo-ru-Quyên nê-si

MMDCCXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đình-tế ý quan tới hội-đồng.
Lý dựng cung tường nền vẫn vững.
Đường phong sư-biểu nét còn bong
Ngày xưa quốc-tế còn bia đó,
Chốn cũ hoàng-đô sẵn dấu chang.
Con Lạc cháu Hồng lòng tưởng đến,
Gió Nùng trăng Nhị lấy non sông.

MMDCCXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ kia nơi quốc-giám chung.
Ngõ hạnh chuông khua vang bến Nhị,
Sân đào hương tỏa khắp non Nùng.
Văn-chương dấu cũ còn bia đá,
Luân-lý nền xưa vững trụ đồng.
Trăm vạn nghìn người ân Thánh trạch
Văn-minh từ đó được thêm rạng.

Vũ viết-Liễn
Làng Bát-tràng, Bắc-ninh

MMDCCXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vua Lý tôn riêng miếu một vùng.
Đàn Hạnh hương đưa Nùng lính mát
Gác Khuê bóng lộn Kiếm hồ trong,
Từ Thủ đạo thống nguồn lai láng,
Tô Nhị ba lan vẻ lạ lùng.
Trải mấy xuân thu nền kích khánh,
Vang lừng Lăng-bạc với non sông.

Nguyễn-văn-Thành
Làng Hoàng-nôn, Hưng-yên

MMDCCXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Giáo-dục người là tổ Á-đông.
Thủ Từ long lanh vầng nhật nguyệt,
Nhị Nùng thấp thoáng bóng tường [cung.
Học càng ngày mới hương càng ngát
Miếu vẫn triều xưa đạo vẫn sùng.
Họp cả Á Âu mưa gió lại
Ai không tôn thượng một lòng chung.

Lê-thị-Minh
Làng Đồng-yên, Hưng yên

MMDCCXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh miếu ai qua chẳng kính sùng.
Thủ Từ mở mang nguồn đạo mạch,
Nhị Nùng theo đõi nẻo nho phong,
Tân trào sóng gợn miền Nam-Việt,
Mộc đạc xa vang phía Á-Đông.
Dấu cũ Lý, Trần, Lê để lại,
Mảnh gương luân-lý tạc soi c ung.

Lê-thị Duyệt
Làng Đồng-yên, Hưng-yên

MMDCCXXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Miếu Khổng giờ xem luống chanh
No gác Khuê-văn to nhện đã. [lòng.
Kia bia Tiến-sĩ nét rêu phong
Hạnh đàn phảng phất hương còn [thoảng,
Thu tế trang-nghiêm lễ vẫn sùng.
Ngoảnh lại Nhị Nùng thêm bát ngát,
Ngày tro nắng giải tới mây lồng.

MMDCCXXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng ai ai chẳng nức lòng,
Vua Lý dựng xây nền nếp vững.
Nhà nho đi lại khói hương nồng.
Cuộc đời trải mấy phen tang hải.
Đạo thánh còn ghi chốn Nhị Nùng.
Thử ngẫm thời nay theo học mới,
Tổ-vương sự-nghiệp vẫn tôn sùng.

Đỗ-văn-Hân
Bát khố-xanh, Yên-báy

MMDCCXXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Đạo thống còn in miếu ở trong.
Khổn-ão ba quan vào khó thấu.
Cung-tường và nhận lượng khôn cùng
Dòng sông T ù Tứ tuôn sông Nhị,
Mạch núi Phà Quí chuyển núi Nùng.
Mấy hợp kinh sư văn lại thỉnh.
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Vũ-hữu-Phong
Trường Kỹ-côi, Hải-dương

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 30 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ bảy 2 Août 1924
S. Etienne

Âm-lịch

Mồng 2 tháng bảy năm Giáp-tí
Ngày Qui-sửu
Hành Mộc, Sao Liễu, Trực Phá
Kỵ : Tế-tụng, Quan-kế.
NGHI : Phá-ốc, Hoạt-viên.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 40
— nhì	—	9 95
— ba.	—	9 17
Thóc.	—	6 00
Ấp ngô.	—	5 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 1er Août 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 19 f. 60

Cái tin quan Serraut trở lại Đông-Pháp. — Hễ quan thủ-tướng Herriot đi Luân-đôn trở về và tòa Nội-các hội-nghị rồi thì cái tin bổ quan Sarraut làm Toàn quyền Đông-pháp mới công-bố cho các báo-quán biết.

Đông-cung Hoàng-thái - tử đã về tới Saigon. — Quan hàm Toàn-quyền Charles, người Khánh - sứ Trung-kỳ và quí phu-nhân cùng với Đông-cung Hoàng-thái-tử đã đi tàu *Azay-le-Rideau* tới Saigon chiều hôm qua hồi 1 giờ. Các quan vào đón rước, các ngài tại bến tàu thì có quan cai-trị Châtel đại-biểu quan Toàn-quyền, quan Khâm-sứ Trung - kỳ, quan Thống-đốc Nam-kỳ cùng các quan Nam-triều đứng đầu có cụ Thượng Lê Hồ-đắc-Trung. Tối hôm nay các ngài sẽ đi chuyến xe-lửa 9 giờ về Nha-trang. Quan Khâm-sứ Charles định ở Huế chừng mười bữa rồi ra chơi Bắc-kỳ. Dự lễ tứ-tuần ở Kinh xong ngài mới trở về qui-quốc.

Quan Thống-soái Blondlat từ biệt Đông-pháp. — Quan Thống-soái Blondlat và quí quyến đến chủ nhật này sẽ xuôi Haiphong chuyến xe-lửa 1 giờ rưỡi chiều để đáp tàu *Compiègne* vào Saigon. Ngài ở đó đợi tàu *Angkor* thì sẽ về qui-quốc.

Hội chợ Hanoi

Lần thứ sau

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Cần-cáo

CHỚP BÓNG MÙA HÈ. — **Bắt đầu** từ ngày 15 Juin giờ đi cho đến hết vụ hè thì nhà chớp bóng PALACE đóng cửa không chớp bóng ban tối, chỉ chớp mỗi tuần lễ có hai buổi ban ngày thứ năm và chủ-nhật mà thôi, còn những buổi tối thì chớp trước của Café Métropole.

TẠI RẠP PALACE

Mỗi tuần lễ 2 buổi ban ngày
THỨ NĂM VÀ CHỦ-NHẬT

Mỗi lần chớp một chương-trình khác nhau

Giá vào xem vẫn như cũ

Đêm qua thay đổi thế nào ? — Có một cái đêm qua, mà thời-tiết trời thay đổi một cách mau-chóng và rõ-ràng quá. Theo lịch-ta thì tự 12 giờ đêm qua trở về trước là thuộc Hạ, mà tự 1 giờ đêm qua trở về sau này là thuộc Thu. Cứ nghiệm như cái đêm hôm qua thì hình như có đúng thế thật, vì tự 12 giờ đêm trở về trước, tiết trời bức bối nóng nực không sao xiết kể, ngay như ở Hà-thành ta, những chỗ chơi mát như Bờ-hồ, Bờ-sông, trên cầu sông Cái v. v. là những nơi bóng mát rất thú của người ta mọi khi, mà đêm qua trong hồi lấy cũng ngồi lên, không có chút gió nào cả. Dẫn dần chuông đồng-hồ điểm sang 1 giờ sáng, thì thình-lình gió đâu ào ào đổ lộc rung cây, mà cái khúc đêm từ đó chuyển thành ngay cái khúc đêm thu lạnh-lẽo, gió thổi vi-vèo, bao nhiêu cái bức-bối khó-chịu về trước đều tiêu-tán sạch, người nào người ấy thôi tha-hồ mà hưởng cái thú mát-mẻ êm-đềm thật tự đâu trên trời rơi xuống vậy, nào ông già bà cả, nào cô bé cậu em, đã yếu-mệt vì cái tiết nóng-nực mùa hè, hễn tự 1 giờ đêm qua không ai là không được hưởng cái khơ mát-mẻ sung-sướng vô cùng-tận nữa. Cho hay trời đất chuyển vần, hạ khử thu lai, âm-lịch ta nghiệm như đêm qua cổ lẽ cũng tạm tự đắc là đúng được.

Hội-đồng xét việc cấp học bổng. — Học-sinh các trường có mấy cậu viết giấy hỏi bản báo cho biết cái tin hội-đồng xét việc cấp học-bổng ở phủ Thống-sứ thế nào. Xin đáp vắn tắt cho các cậu biết rằng học-bổng ấy là cấp cho học-sinh Pháp, chứ không can-thiệp gì đến học sinh ta, bởi vậy xưa nay bản báo không đăng.

Còn những đơn xin học-bổng vào các trường Bảo-hộ trường Sư-phạm là trường của học-sinh ta thì người nào đỗ rồi, các quan đốc các trường ấy mới tư xin phủ Thống-sứ y, chứ không do hội đồng trên kia xét.

Một cuộc đấu xảo thuộc-địa tại Saigon. — Trong ngày hội thường-niên của hội liên-hiệp các báo-quán về thuộc-địa tại Marseille vừa rồi, M. Outrey là nghị-viên Nam-kỳ có nói rằng đến năm 1926 tại Saigon sẽ mở một cuộc Đấu-xảo thuộc-địa trước cuộc đấu-xảo của Paris một năm.

Cái án-mạng ở phố Nhà-thờ. — Cứ như lời cung khai của tên Lâm và tên Gúc giết chết người thợ thêu ở phố Nhà - thờ mới rồi và hiện đương giam ở Hỏa-lò thì cái án-mạng ấy con nhiều người nữa liều can vào chứ chẳng phải một mình chúng. Đã thế mà vừa đây sở Mật-thám Hanoi lại phái hai viên thanh-tra Tây xuống Nam-định tra hỏi những đứa mà tên Lâm với tên Gúc đã khai tên ra.

Khi việc này mới xảy ra thì đã có người cho ngay là chúng giết chết người thợ thêu để chực vỗ nợ. Sự đoán phỏng ấy, bản báo đã lấy làm hồ-nghi ngay từ buổi đầu và đồ ngay là việc thù hằn gì đây, vì cứ như cái lý tưởng của người Á-đông thì không bao giờ ai lại vỗ nợ bằng cách ấy được. Cứ như phong-thanh thì nguyên-ủy cái án-mạng này, là tại sự cãm thù mà ra, là người bị giết có lấy tiền của mấy tên hung-thủ từ lo một việc gì không xong mà không trả lại cho chúng, hỏi vậy chúng mới thù-hằn đến thế. Còn cái nguyên-do đích thực thế nào thì đến phiên dại-bình tới nơi này ta sẽ biết, nhưng dù nguyên-do làm sao thì những đứa hung thủ kia cũng không khỏi tội được.

Bất khoản tiền lấy thêm về việc gởi các bưu-kiện. — Sở Bưu-điện bá-cáo rằng nay bắt cái lệ đã thi hành từ ngày 1er février mới rồi là các bưu-kiện (colis-postaux) gởi sang ngoại quốc mà đi qua nước Pháp, hễ dưới 1 kilo phải tăng 25 centimes từ 1 đến 5 kilo tăng 50 centimes và từ 5 đến 10 kg. tăng 75 centimes. Vậy từ nay trở đi không phải trả thêm như thế nữa.

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux
BIÊN CỨ BÁN TẠI
NHÀ BA CHƯƠNG
(Hiệu Báo-chế MON-ÈS)
HANOI

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói.	0 p. 08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh thường) hộp vào hộp thau kín, mỗi hộp hai mươi điếu.	0 . 20

3697

Ngạch phủ Toàn-quyền. — Ngày 26 Juillet, quan Toàn-quyền đã ký nghị-định sửa đổi lại ngạch viên-chức bản xứ tại phủ Toàn-quyền đại khái như sau này :

Các viên-chức có hai hạng, hạng trên là ngạch tham tá và hạng dưới là ngạch thư-ký.

Hai ngạch ấy bổ dụng tại các tòa trong phủ Toàn-quyền hay là các sở thuộc quyền phủ Toàn-quyền, hay nữa là ở các tòa lãnh-sự hoặc các nơi nào khác tùy quan Toàn-quyền bổ dụng. Lại có thể cải bổ vào các sở riêng của các xứ nữa.

Ngạch tham-tá có ba bậc thượng hạng và năm hạng thường, niên-bổng từ 1.100 đồng đến 2.400 đồng.

Chức tham-tá hạng năm nghĩa là hàng tập sự thì để dành cho những hạng sau này :

1° Một nửa cho những người có bằng tú tài tây ;

2° Một nửa cho các hàng thư-ký đã tòng sự được sáu năm và thi đỗ một kỳ phổ-thông và một kỳ chuyên nghiệp.

Chức tham-tá hạng tư niên-bổng 1210 đồng thì để dành :

1° Một phần ba cho các viên tham-tá hạng năm ;

2 Hai phần ba cho những người có bằng tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Pháp-chính.

Ngạch thư-ký có :
Một hạng ngoại hạng.
Bốn hạng thượng hạng.
Sáu hạng thường.
Một hạng tập sự.

Các thư-ký tập sự thì tuyển trong những người có bằng Thành-chung Pháp-Việt hay bằng Cao-đẳng tiểu-học tây (B. E. P. S.) mà có đỗ một kỳ thi riêng. Niên-bổng ngạch thư-ký được từ 450 đồng đến 1.540 đồng.

Một trường học tại Dalat. — Chánh-phủ vừa lấy năm vạn năm nghìn đồng mua một tòa nhà của M. Courreges ở Dalat để làm trường Sơ-học Pháp cho các trẻ-con người Âu-tây học.

Một người đàn bà có thai bị chồng đánh gần chết. — Tối hôm kia, trong xóm đường số 75 ở sau đường Huế xuất lại xảy ra một cái án-mạng nữa. Nguyên là nhà kia mẹ chồng với con dâu ngày nào cũng có chuyện ơm xóm điếc tai hàng xóm, mà người mẹ chồng nghe chừng vẫn nổi tiếng ác-nghiệt có một không hai.

Tối hôm ấy vì chuyện một bát canh thế nào không rõ, nàng dâu có chửa đã ba tháng nay bị mẹ chồng đánh một trận bỏ lẻ bỏ càng, đến tối anh chồng tên là Minh, làm thợ may đi đâu về, lại lấy thanh củi đánh thêm trận nữa, đến nỗi vợ hóc cả máu mồm ra mà nằm bất tỉnh nhân sự.

Sở Cảnh-sát được tin ấy phải cho xe khiêng người đàn bà khốn-nạn vào nhà thương chữa, chưa rõ sống chết thế nào, còn anh chồng quí vợ ác-lùng kia phải bắt nhốt vào cái nhà giam tha hồ để rồi sau xét hỏi.

Phòng Canh-nông Nam-kỳ. Các ông hội-viên Pháp ở phòng Canh-nông Nam-kỳ được gia hạn thêm sáu tháng nữa kể từ ngày 1er août 1924

Thuốc phiện nhà nước. — Huyện Cát-hải, tổng Văn-hải và đảo Cái-bầu thuộc Luyện Hoành-bồ, tỉnh Quảng-yên thì nay theo như cái số liệt kê các tỉnh và các hạt đã kể trong cái biểu Á, nghị-định ngày 13 avril 1912 là nghị định giá thuốc phiện nhà nước bán cho tung miếng.

Sở Thương-chính được phép bán nốc phiện tại địa-hạt Quảng-châu-oan theo giá một kilo là 14 $ 50

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Tôi về Pháp, kể từ 17 juillet này, việc tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp về quyền Monsieur Manus, vậy các thư tín từ gởi cho Monsieur Manus.

Tổng quản-lý,
G. PELLETIER

Nuôi dây-tơ nên cẩn thận. — Mme Ng-tại-Chinh bán hàng thuốc lá ở hàng Cót số 62 bị đầy tớ gái là thị Ghế ăn cắp mất một cái *ba-lít* và một cái hòm đựng các đồ nữ-trang và các quần áo tốt cả thảy trăm trăm rưỡi đồng trốn đi mất. Sở Cảnh-sát đã cho đi tìm bắt đưa bắt-lượng ấy.

Ngạch tòa Sứ. M. Ng-hợp-Giản thư-ký hạng sáu ngạch Học-chính cải bổ sang ngạch tòa Sứ tùy quan Thống-sứ Bắc-kỳ bổ dụng thì nay đổi đi Phúc-lý thay M. Trần quốc-Lộc thư-ký hạng sáu năm tại nha thương Hà-nội.

Máy đám đổi tiền cửa ga. — Nhiều người ta-thán và nhất là những người ở nhà quê ra đi xe-lửa bị bọn đổi tiền làm nhãng quá, giá một đồng bạc chúng lấy một vài xu tiền các thì không kể làm gì, nhưng khốn nỗi chúng cứ giả cách thiếu một vài hào rồi chúng ép người ta phải lấy trầu và thuốc lá trả, mà nào chúng có cho từ-tế đâu, lại nhặt những tàn thuốc lá mốc thui ra quấn lại mỗi gói độ 20 điếu giá 0 $ 10, nếu ai không lấy thì chúng nói vô phép ngay, mà lấy ra thì không nói được ! Tưởng những người có trách nhiệm tuần phòng nên ngăn chúng đi thì hơn.

Ngạch thừa-phái. — M. Dương-quang-Hưng, thừa-phái hạng năm tại châu Bạch-thông (Bắc-kạn), nay kiêm cước lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp ở châu ấy thay M. Đặng-lý-Nhân đổi đi châu Chợ-đồn.

Xe tay xe điện đụng nhau. — Sáng hôm qua, hồi 9 giờ, cái xe sắt số B. T. H. 20 ở phố nhà thương Khách đến chỗ rẽ ra đường Quan-thánh thì đụng phải cái xe điện ở cợp Đồng-xuân đi lên. May người lại không việc gì, chỉ gãy xe mà thôi.

Bán thuốc tây không có phép. Ngày hôm qua, sở Cảnh-sát có đến khám máy hàng tạp hóa của ta bán những thứ thuốc tây mà không có phép. Những chất ấy đã tịch ký đem về sở Cảnh-sát để xét.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bán-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bán-quán lắm. Vậy có lời khuyên các ngài hễ ra những tiền đồi đồ ở, cần thì bán-quán không nhận bằng gì trả bằng con-niêm cả.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tàu đụng nhau. — Hồi 1 giờ 30 sáng hôm kia, tàu *Hưng-thinh* của nhà Ng-hữu-Thu từ Sen với tàu *Laiwo* của nhà Hợp long đụng phải nhau ở cửa sông Tam bạc. May không ai bị gì đến mang người, chỉ hư hỏng tàu mà thôi.

Chết đuối. Ngày hôm qua ở Lạc-viên có đứa trẻ 15 tuổi tên Ng-đình-Côn tắm ao bị chết đuối. Lúc với được xác lên thì quan sở tại lại khám biên rồi giao cho khổ-chủ mai táng.

Xác trẻ con. — Hồi 7 giờ rưỡi sáng thứ ba ở đường Bonnal có cái xác đứa con gái chừng ba tuổi, cắn cước chưa rõ, không có thương tích khả nghi, nên đã cho đưa vào nhà xác.

Xe đạp xe tay chạm nhau. — Trưa ngày thứ ba một viên đội Tây đi xe đạp ở phố Paul-Bert chạm phải chiếc xe tay P. P. K. số 2625 ở trước cửa Hôtel du Commerce. Chiếc xe đạp bị cán bánh trước và gãy cả khung xe. Không can chi đến người.

Sở ăn-mày bị bắt. — Ngày thứ tư bắt được ở các phố mười hai tên ăn-mày gải về sở Cảm.

Chết vì chó dại. — Đã mười lăm hôm nay tên Ng đức-Tuân 20 tuổi, nhà ở Lạc-viên, đi đường bị cho dại cắn phải mà không biết nên để đến ngày thứ tư bệnh phát ra rồi mới đưa lại nhà thương thì muộn quá, không thể điều trị được nữa. Tên ấy sống được đến 11 giờ rưỡi đêm thì chết.

Việc bắt chó. — Hai mươi bảy con chó ta và một chó Nhật bắt được của các chủ thể không trong thành phố thì đã cho đưa cả về nhà nốt sức vật.

Đường tàu thủy Hải-phòng Kiến-an. — Hôm chủ-nhật 27 juillet mới rồi, bắt cứ là hành-khách ở Hải-phòng sang Kiến-an hay là ở Kiến-an về Hải-phòng, mà đi về chuyến tàu thủy cuối cùng đều phải bực mình về cái nỗi đang ở tàn no bắt sang tàu kia, như thế thực rất nguy-hiểm cho tính-mạng của hành-khách.

Nguyên hôm ấy tàu *Tổng-đốc* chạy tờ Kiến-an gần bảy giờ tối, đến tám giờ năm phút tới chỗ ngã-ba sông Niệm gặp tàu *Hưng-thinh* ở Hải-phòng sang, bèn dừng lại, bọn thủy-thủ đôi bên nói với nhau ồn-ào một lúc, rồi cho chạy được độ một kilomètre thì lại đỗ rồi cái tàu *Hưng-thinh* quay lại đỗ sát với tàu *Tổng-đốc*. Đoạn mấy anh làm công ở tàu mới thúc dục hành-khách ở tàn no phải lập tức sang tàu kia, người và đồ vật chuyển đi chuyển lại lẫn với những tiếng nói giọng quát ầm ỹ cả lên. Cái cảnh tượng lúc bấy giờ coi rất nguy hiểm ; phần thì tàu trông tránh, đèn lửa tối lờ mờ, hành-khách lại phải chui qua ở hai mạn, vì cửa tàu bọn thủy thủ không để cho xong đôi. Vì thử lúc bấy giờ nổi giải kết — tàu cứ đỗ up như tàu *Champagne* ở bến Quảng-yên độ trước thì hành-khách khó lòng thoát làm một cho cả, vì trời thì tối như bưng, thuyền bè không sẵn, lại vào khoảng sông rộng mênh-mông. Nào có thể mà thôi đâu, khi hành khách đã sang hết cả rồi, tàu còn đỗ đến hơn nửa tiếng đồng hồ nữa mới chạy, thành thử khách đi tàu ra Hồng-gay vẫn đi xe hỏa đều nỗ ở chuyến bến. Hành-khách chúng tôi có người tỏ lời phàn nàn thì gặp ngay một anh ý phần là mãi-bản mãi biện gì đó vươn cổ ra cãi bướng và bảo lệnh của chủ họ truyền phán như thế. Thấy hắn đáp vậy, chúng tôi không cần phải biện thuyết nữa vì có nói lắm mồi mồm, sự đã cổ nhiên và nghĩ hoài đàn mà gẩy tai trâu,

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba)

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	31 Juillet hồi 6 giờ	1er Août hồi 6 giờ
Lao-kay	78.70	79.30
Yên-bay	» 30.02	» 30.12
Việt-trì.	» 14.27	» 14.00
Hanoi	» 10.06	» 9.79
Vạn-yên	» 9.00	» 9.10
Hòa-bình	» 6.98	» 7.00
Tuyên-quang.	» 6.15	» 5.70
Phả-đoan.	» 21.81	» 21.17
Phú Yên-bình	» 1.43	» 1.55

Trên sông Thái-bình

	31 Juillet hồi 6 giờ	1er Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	20.30	20.06
Lẫm	4.00	3.90
Phả lạng-thương	4.55	4.20
Đáp-cầu	4 92	4.58
Phả-lại	4.46	

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)



ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 châu-kính
Mỗi vỏ lớn có chữ đa-quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11$50
BẠN TAI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
30, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

號正泰金
恭名子獨

Bản Hiệu mới có các thứ chè ngon đựng trong hộp, có in chữ, nước sôi vào là có ngay nước chè mới hoà mà uống. Xin trình các quí khách được biết cho rõ.

Nam-tai cẩn-bạch

Chè Đại-bí-quan
Nước-xanh-ấm
trà chăng
vương
Đại bổng đặc
chủng
Đặc-mai tiền
chăng
Bí chăng thấy
tiền
Tây thí chăng
Bạch-biệt quan

HIỆU MINH-ƯƠNG
MAISON TONG CUC
của Bông pháp Tôn-thảo công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ GÀ
Của phố hàng Gai số 83.

NHÀ BÀI CHƯƠNG
Đại-lý hiệu Bạch-tuyết MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ông Montès nhường hiệu Bạch-tuyết cho ông cho, ông Dumont, bào-chế sinh-viên hạng nhất đã về cao đẳng học đường Paris đã một năm nay. Ông Dumont lự trọng coi làng ngọc chế thuốc, thì thuốc chế sẽ được càng tốt thêm, thuốc về thế mà hiệu bạch-tuyết rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

No 60

Ngũ mỹ Tái-Sinh-duyên

NGUYỄN-BỈNH-MỤC dịch thuật

Lâm-chương ngẫm-nghĩ một chút rồi nói :

— Hôm trước ta nằm mộng ở trong miếu *Thành hoàng*, thấy có một noãnh lúa, có lẽ là ứng vào việc này !

Nói chưa dứt lời thì mấy tên thầy-thủ ở dưới áo lại mò được một cái tử-thi nữa. *Lâm-chương* nhìn xem ai thì thực là t-ithể một đứa học-trò nhỏ độ 16 tuổi. Bèng trăng mới đó. Bấy giờ người xem xúm-xít, bỗng thấy *Bàng-nguyên* ôm lấy tử-thi đứa bé ấy mà khóc òa lên.

Lâm-chương lấy làm lạ hỏi rằng :

— Tử-thi nào mà nhà-ngươi lại khóc như thế ?

Bàng-nguyên bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-nhân ! Chính đứa con tôi *Bàng-khởi-phượng* đây rồi ! Quả nhiên là *Hứa-thành-long* giấy nói không sai. Dám xin đại-nhân soi-xét mà giải oan cho con tôi !

Lâm-chương nói :

— Nhà-ngươi hãy nhận lấy tử-thi đem về mai-táng, rồi ta sẽ tìm được hung-thủ cho nhà-ngươi.

Lâm chương tha cho *Hứa-Thành-long* về. Lại lấy mấy lạng bạc cho *Bàng nguyên* nhận lấy tử-thi đem về mai-táng. *Lâm-chương* lên kiệu về dinh, trong khi đi đường, lại ngẫm nghĩ những việc trong mộng.

Lâm-chương nghĩ thầm : Hôm trước ta mộng thấy ba con trâu, âu là ta phát phiền sai người đi bắt gã *Ngưu nhị*, sẽ biết được đoan-đích. Con cái tử-thi có mọc nhánh lúa đạo kia, cũng ứng nghiệm với việc trong mộng, âu là ta phát phiếu bắt gã *Dịch-đạo-thanh* để về tra hỏi.

Khi về tới dinh ; *Lâm-chương* tức khắc cho mấy tên thừa-sai-phán đi bắt *Ngưu-nhi* và *Dịch-đạo-thanh*. Hạn trong 3 ngày, làm thế nào cũng phải bắt cho được, nếu không thì trọng phạt 40 đại-côn.

Mấy tên thừa sai-nhân phân-nản riêng với nhau rằng :

— Một việc không có đầu-mối như việc này mà bảo chúng ta đi bắt thì bắt làm sao cho được !

Lâm-chương vừa toan lui vào nhà trong thì bỗng thấy cước đu-kích là *Phi-toàn-trung* quì xuống mà bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-nhân ! Chúng tôi vâng mệnh đại-nhân đem quân đi bắt *Tang-bác-bi*, hiện đã giải về ở ngoài viện mô , xin tùy lượng trên cải phán.

Lâm-chương truyền cho đưa vào. Quân-sĩ giải *Tang-bác-bi* vào quì ở dưới sân. *Lâm-chương* nói :

— *Tang-bác bi* kia ! Ta cho phép nhà-ngươi ngẩng đầu lên mà nhìn xem ta là người nào.

Tang-bác-bi ngẩng đầu lên nhìn, giật mình kinh-sợ, chẳng còn hồn-vía nào. Nguyên ngày hôm trước, *Lâm chương* đi thuyền qua sông, *Tang-bác bi* đã giẫy ngã xuống đống bùn lầy, cho nên hôm ấy trông thấy, thật đã muốn phần khiếp sợ.

Tang-bác-bi cúi lạy dập đầu mà kêu rằng :

— Trăm lạy đại-nhân ! Chúng tôi có mắt mà không trông thấy núi *Thái-sơn*, tội ấy không sao xiết kể, dám xin đại nhân mở lượng hải-hà, bẩy khoan dung cho chúng tôi một phen !

Tang-bác-bi cứ vừa lạy vừa kêu, không dám ngẩng đầu lên nữa. *Lâm-chương* nói :

— Ta xem hôm trước nhà-ngươi anh-hùng biết dường nào, bây giờ còn hồi-hận chi ! Ta chắc rằng nhà-ngươ ở cái bến *Hoàng-há* kia, đã lừa đối biết bao nhiêu khách-thương để lấy tiền của, và một tay nhà-ngươi đã giết hại biết bao nhiêu tính-mệnh. Nhà-ngươ, đã nổi danh là *Tang-bác-bi* (1), vậy ta sẽ lột da nhà ngươ để làm gương cho kẻ khác.

Nói xong, truyền bảo *Phi-toàn-trung* giải *Tang-bác bi* ra bến sông *Hoàng-há* mà lột da nuối cỏ, để bêu cho mọi người cùng biết. *Phi-toàn-trung* vâng mệnh đi ngay.

Khi giải *Tang-bác bi* đến bờ sông thì đào một cái hố sâu, chất củi đốt cho nước trong hố sôi lên, rồi lột trần *Tang-bác-bi* mà ném xu'ng.

Nước sôi sùng-sục, *Tang bác bi* giẫy lên một lúc, chết ở dưới hố. *Phi-toàn trung* lại vớt xác lên, rồi lột da lấy cỏ khô nhồi vào, đem bêu ở bến bờ sông.

Lại nói chuyện mấy tên thừa-sai-nhân vâng mệnh *Lâm-chương* đi bắt *Hoa-hữu-linh*. Chúng bàn riêng với nhau rằng :

— Nay *Hoa-hữu-linh* trốn ở trong tướng-phủ thì chúng tôi làm thế nào mà vào bắt cho được ?

Trong bọn có một người nói :

— *Thầm công-tử* không phải là tay vừa đâu ! Chúng ta đến tướng-phủ, nên phải tùy cơ ứng-biến, bắt được thì bắt, bằng không thì ta lại về bẩm với quan kinh-lược, để tùy ý ngài chỉ-phán thế nào.

(1) *Tang* là cây dâu, *bác* là lột, *bi* là da.

Mấy tên thừa-sai-nhân bàn định xong, thẳng tới *Thầm* tướng-phủ để bắt *Hoa-hữu-linh*.

HỒI THỨ LXIII

Mấy tên thừa-sai-nhân đi đến *Thầm* tướng phủ, liền quát to lên mà hỏi rằng :

Có ai trong ấy không ?

Người canh cửa hỏi rằng :

Ai hỏi chi đó ?

Mấy tên thừa-sai-nhân nói :

— Chúng ta vâng mệnh quan kinh-lược tới đây để bắt một người đem về tra hỏi. Nhà ngươi cứ xem tờ trát có chữ son phê này thì đủ biết.

Nói xong liền đưa trát quan cho người canh cửa xem. Người canh cửa ngẫm-nghĩa hồi lâu, thấy bắt *Hoa-hữu linh*, mới bảo thừa-sai-nhân rằng :

— Các ngươi hãy ngồi đây, để ta vào trước, bẩm với công-tử ta xem thế nào.

Nói xong, tức-khắc cầm tờ trát đi vào trong thư-phòng để trình *Thầm-đình-phương* vào gần tới nơi, nghe tiếng *Thầm-đình-phương* đang hầm-hầm nổi giận mà nói với *Hoa-hữu-linh* rằng :

Nếu vậy thì *Lâm-chương* to gan thật ! Đi kinh lược tới đây, dân tình lại tệ, chẳng biết một chút nào cả, trước hết chỉ chăm chăm tra-xét về các án của nhà ta. Nào bắt hoãn lại, không cho chém vợ chồng *Lâm-húc* vội, lại đương đường sỉ-mắng *Thầm-liên*, lại giam cả thừa-sai-nhân của quan án-sát là nghĩa làm sao !

hầm đình-phương lại nói :

— *Hoa* đại-huynh ơi ! Đại-huynh cứ ở trong phủ ta, không ra đến ngoài, thử xem hắn có dám đến bắt hay không ! Hôm trước thân-phụ tôi viết thư về, có nói cho tôi biết rằng quan kinh-lược *Lâm-chương* tức là môn-sinh của thân-p ụ tôi. Khi cáo-từ ra đi, thân-phụ tôi đã dặn trước về cái án *Lâm-húc* này, thế mà hắn tới đây, lại dám hoãn việc bành-hình, kiến cho cái thù của em ta lại chưa báo được. Âu là sáng mai tôi sẽ viết thư sai người tiến Kinh nói với thân-phụ tôi, để t ân-phụ tôi dùng cách mà làm cho hắn phải mất chức vậy.

Hoa-hữu-linh nói :

— Việc này chúng tôi trông-cậy ở công-tử, xin công-tử hết sức che-chở cho !

Hai người còn đang cùng nhau trochuyện thì bỗng trông thấy người canh cửa tay cầm tờ trát bước vào. *Thầm-đình-phương* hỏi rằng :

Nhà-ngươi cầm cái chi thế ?

Người canh cửa nói :

— Dám bẩm công-tử ! Quan kinh-lược có mấy tên thừa-sai-nhân đến bắt *Hoa-hữu-linh* ! (Còn nữa)

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Chó sói phá hại nông-dân — Các làng ở dưới cửa núi Hàu-mau, trong khoảng một tháng nay, có một bầy chó sói dâu bảy tám con lẫn về chẫu đá trong xóm, bắt trộm trâu bò của nông-dân nhiều lắm.

Họ hết sức trừ cho tuyệt, nhưng chỉ sập-tẩm được có một con thôi, từ đấy chúng nó hơi kiêng nể.

Mùa ghe năm nay. — Mùa ghe năm nay, so với năm ngoái, có phần kém về sầm-uất hơn nhiều, vì năm nay các xứ lân-cận mất mùa, mà bánhạt cũng không có dư gạo xuất-khẩu, thành-thử bao nhiêu ghe đương-trong đều chạy thẳng ra Nam ăn gạo cả, không mấy chiếc ghé lại ; bánhạt năm nay không có hàng xuất-cảng, nhân thế hàng nhập-cảng cũng không được mấy nỗi, vì rằng ghe mành họ xem chừng ở đây độ này thóc cao gạo kém không có thứ hàng gì buôn bán giao-dịch được, nên họ cũng ít lại đến bán hàng thứ hàng mà bán-hạt rất cần như đường, dầu v. v.

Như năm nay mà thóc gạo nơi ta, thì việc thương-mại trong mùa ghe mành này vui vẻ thỉnh-đạt lắm.

Thời-tiết đối với nông-vụ — Hơn một tháng nay, trời nam nắng luôn, bao nhiêu đồng ruộng đều tiêu khô cả, các nông-gia lấy làm lo lắm, họ đêm ngày tát nước, song cũng chẳng thấm vào đâu, may thay hôm 25 tháng sáu ta được một trận mưa thật to, mưa suốt một đêm không ngớt, thực là phúc cho nhà nông.

Bắt trận mưa đó, mà điền hòa hoa quả thảy đều sinh sắc tốt tươi là thường.

Bầy cọp — Mới rồi, dân làng Đaihòa có bẫy được một con cọp t ật to, đem bán cho ông Giám hình đồn Minh cầm để lột bì phơi khô.

Giống cọp cũng khôn thật, khi họ sập được rồi, bỏ vào cũi đem về đình làng cho dân chúng đến xem, hễ người nào nói tử tế thì-trông nó có ý cảm-động, mà người nào nói xấc-bạ và nhạo báng, thì nó hầm ét vang động cả xóm.

Một con rắn lớn. — Ở làng Cùlác thuộc Bố-trạch mới hôn núi đá trên bờ sông, có một con rắn thật lớn ; về tháng năm nắng này, nó thường ra uống nước dưới bến sông, dân-cư ở đó lấy làm khiếp-sợ lắm. Nhưng tu ngày dân phu đến lấy đá ở vùng này để đắt dang xe lửa, họ đốt cỏ-mìn luôn, nên con đại-xà ấy lánh đi đâu mất không thấy tăm hơi nữa.

SẢN-NHIÊN-ĐẠI

TUẦN-TỴ!! TUẦN-TỴ!!!

Lại sắp diễn lại tích TUẦN-TỴ. Hễn nút này đã diễn nhiều lần mà lần nào cũng được các quí khách vỗ tay khen.

Tối thứ sáu 1er Août 1924
Diễn lại tích
Tích thứ nhất
TÌNH TRƯỚC NGHĨA SAU
(Hát chèo)
Tích thứ hai :
HỒN THẾ MA VƯƠNG
(Hát tuồng)

Tối thứ bảy 2 Août 1924
TƠ TÌNH ĐỨT NỐI
(Tích mới soạn)
(Toàn chèo)
Ngàn-ngơ sông thác vì tình.
Tơ duyên mình ngẫm phân mình chân chua !
Tưởng chi đến nỗi sống thừa.
Ai ngờ mới mẻ sau xưa vẹn tròn.

Tối chủ-nhật 3 Août 1924
NÀNG DẦU HIỀN
Nghìn vàng khán đọ nết làm dâu,
Cay đắng dù sao cũng chịu đâu.
Duyên hợp những mừng vì chữ đó,
Tiếng thơm vì có lượng cao sâu.

Tối thứ hai 4 Août 1924
Diễn hai tích
Tích thứ nhất :
HỒN TRƯƠNG-BA
DA HÀNG THỊT
(Toàn chèo)
Tích thứ hai :
THỊ VÕ LÝ-NGUYÊN-BÁ
(Toàn trẻ-con đóng tro)

Tối thứ ba 5 Août 1924
TUẦN-TỴ!!! TUẦN-TỴ!!!
Bảo vệ từ tối thứ hai

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯƠNG



Theo ánh tử-tuyến tỏ ra vậy, chất rượu như có mấy thứ thuốc về những bịnh tả-tạng trở-cười cho trẻ-con và người có tu-khôn thì không ai có thể ăn được.

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, hiền-hiện Khâm-định thứ ba, tòa Kinh-các phụng lời chỉ-phán phê rằng :

Chiếu nay đại-thần phụng của MONTÈS qui công, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng sực dùng cực rất hợp, đáng nên ưu-thưởng, trước tặng phẩm thị gửi cho qui được phòng chẩn-dùng để tỏ lòng-ái.

Khâm thử

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bào-hiểu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được ! Thế vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính chất người bản-xứ.

Bào-chế **MONTÈS**
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

CÁC BỆNH SAU NÀY:

1. Bệnh ngoài da, nhọt đầu đanh,
2. Đau xương.
3. Táo lậu ngày.
4. Đau phát huyết-quản.

Đều trị bằng thuốc:

ROB DÉPURATIF MONTÈS

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Namdinh

Kính cáo

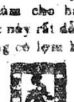
NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra ho phổi làm cho hay ho vặt, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm khó chịu!



Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết MÁU BỘ

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Một vị độc giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá trị và cách dùng thuốc Dragées Rabuteau thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mồm mỏ sẻo khô, mà đã chuyển thành ra bệnh đau độ dầy và đau gân cốt.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) này bào chế có nhất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khí đạm-lam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những hợp bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh xao và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc nổi nhỏ lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đều, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào chế lớn đều có bán cả.

2866

Lở
Bệnh trăng nhạc
Chứng đau xương



CÁC CHỨNG NGỨA NGÀY NHƯ:

Mụn — Nốt-mẩn — Hắc-lào

Những người nào lở, có bệnh trang-nhạc, có huyết-quản sưng và có lở ở các huyết-quản ấy có muốn chữa cho khỏi không??

Nếu muốn chữa khỏi hay là muốn phòng bị những chứng đã kể trên thì cũng chẳng khó gì, chỉ nên biết dùng thuốc! Nhiều người đã công-nhận thuốc:

Dépuratif Richelet

là có đủ các tính chất hóa-học chữa được các chứng ấy và có thể thay máu rất nhanh. Sự kiến-hiệu rất là chóng và mau vì thuốc ấy chữa ngay ở căn bệnh. Mua thì nhớ thuốc này mà hễ cần dùng các chất bổ thì thôi. Những chỉ tổ thì hãn lại mà không phỉ ra nữa.

Thuốc này cần chữa được cấp bệnh thấp, đau xương, vân vân.....

Bán ở các hàng lục-hợp to.

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES



CÁI BỆNH HUYẾT SUY

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra biết bao chứng nọ tật khác làm cho đàn bà con gái cực khổ cả đời.

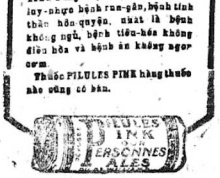
Vì vậy ít lâu đàn-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí huyết được chóng sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.

Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì hơn thuốc Pilules-Pink, cách điều chế hợp với hai chất đầu bà lắm.

Thuốc Pilules Pink có những công hiệu tiêm có, như là sinh huyết và bổ dưỡng Vị thuốc ấy, đã không mãnh-liệt quá, mà lại phù-trì bồi bổ các cơ thể yếu-đuối, làm cho vận-động luôn.

Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-bủng, bệnh yếu-gân, bệnh suy-nhược bệnh run-gân, bệnh tinh thần hôn-quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.

Thuốc PILULES PINK hàng thuốc nào cũng có bán.



NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giới nồng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái pháp chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cần-thận. cái thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ cho được rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gan yếu, bệnh ghịp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi



RƯỢU BẠT-HẢ GET PIPPERMINT GET rượu này uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất bản mỗi ngày 8.500 tờ)

6 trương

GIÁ BÁN BÁO:

Một năm	12$00
Sau tháng	6.50
Ba tháng	3.50

Báo quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL BERT, HANOI

Từ ngày thứ sáu 1er đến hết ngày 10 Août

BÁN RAO HÀNG:

Đồ dùng cho các bà đầm — Nước hoa, xà-phòng, đồ kim hoàn — Giày bít — Xe đạp
Đồ dùng trong việc thao luyện — Trong nhà cửa
Các thứ đèn — Đồ xanh đồ sứ — Đồ sắt và các Hoa chất.

TẠI GIAN HÀNG BÁN VỊ ĂN THỨC UỐNG

Xem các hàng mới tốt chuyến tàu vừa rồi.

Giá bạc đương cao, nên mua được lợi

BOITE POSTALE N° 40 — TÉLÉPHONE N° 150 — Adr. Tél. MAGASINS

VỚI 20 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Nếu được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Các vé phải nộp ngày 20 quan và trong 25 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo năm các chữ-khoản nói trong bài (Như vậy mỗi ngày chỉ đỏ ra mấy xu, cả thảy hơn năm giáo có được)

Nộp tiền lần đầu được ngay cái vé đó, chỉ mình mình có quyền rồi bán, mà lần rút số nào cũng được cả, như thế đã đảng khi cần rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được tính nguyên số 10. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng một số, giá tiền lớn từ 100.000 nhỏ đến một đồng quan, không số nào được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đầu tư chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền của lỗ có hơn ba triệu quan

CÁC LỐ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	253 lô	1.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.660 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.727.492 lô	400 —

Có vé được độ nên nước rất số mới cho đến khi rõ vé cho mình trúng thì thôi.

Mỗi lần rút số có nhiều được một cái số như số trúng số, mà không phải gửi tiền. Mà là số hoàn chiếu tiền được lĩnh hết. Các số giao cho người mua đúng với các vé trúng số, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được, đúng như bản luật công ngày 13 Mars 1900. Bản luật ấy giữ nơi mua phân-chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số thì gởi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paparel, MARSEILLE (France)

ŒNO-KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酷補

J. BLANC *(dệ nhứt hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晌午各啞每各啞沒嘴饞欸哎粹

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
2099 *31, phố Trung-tiên (Rue Paul-Bert) Hanoi*

CÁO-BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE BOBILLOT**, *số 7 phố Bobillot, Hanoi: Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự: không xe nào tốt đẹp bằng.

Cho thuê xe ô-tô

CÓ THẤY CON DẤU NÀY



KHẮC VÀO LƯỠI DAO



thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON

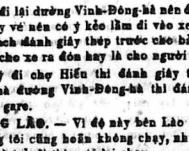
NGÀY NÀO CŨNG CÓ XE THƠ' CHẠY

Công-ty PHẠM-VĂN-PHI

ĐƯỜNG YÊN-LÝ ĐI CHỢ HIẾU

Ở ga YÊN-LÝ chạy thẳng 2 giờ rưỡi sáng tàu chuyển xe lên thẳng chợ Hiếu-thảy và Vĩnh-nhà.

Ở CHỢ HIẾU (phía đi) đi khỏi 1 giờ chiều đến ga Yên Lý về Vĩnh, lúc chuyến xe lên về Vinh và Bến-thủy.



ĐƯỜNG VINH VỀ HUẾ

Ở VINH đi khỏi 4 giờ sáng đến Đông-hà vừa kịp chuyến xe lên vào Huế.

Ở ĐÔNG HÀ ra khỏi 2 giờ sáng sau khi chuyến xe lên thứ nhất ở Huế ra.

Các quí-khách đi lại đường Vinh-Đông-hà nên đi xe thơ thì được cẩn thận hơn, nhưng khi lấy vé nên có ý kẻo lầm đi vào xe khác. Muốn khỏi sự lầm lẫy, xin liệt quí khách đánh giây thép trước cho bản-ty. He khi bản-ty nhận được giây thép sẽ cho xe ra đón hay là cho người nhà đi đón.

Đường Yên-Lý đi chợ Hiếu thì đánh giây thép ra PHẠM-VĂN-PHI Yên-Lý garec — mà đường Vinh-Đông-hà thì đánh giây thép cho PHẠM-VĂN-PHI Đông-hà gare.

Ở ĐƯỜNG SANG LÀO. — Vì độ này bên Lào mưa luôn xe không đi lại được nên xe chúng tôi cũng hoãn không chạy, nhưng đến bắt đầu từ tháng một tây (Novembre) trở đi thì mới lại chạy.

Certifié l'Insertion — Imprimerie du Trung-Bắc Tân Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN